

Даница Б. Милошевић
danica.milosevic@akademijanis.edu.rs

СТРУЧНИ РАД
УДК 027.7:316.663
028:061.2]:027.7

Силвана Б. Богићевић <https://doi.org/10.18485/bibliotekar.2025.67.1.9>
silvana.bogicevic@akademijanis.edu.rs

Марија Митић
marija.mitic@akademijanis.edu.rs
Академија техничко-васпитачких струковних студија, одсек
Ниш

КЛУБ ЧИТАЛАЦА У ВИСОКОШКОЛСКОЈ БИБЛИОТЕЦИ

САЖЕТАК: У циљу популаризације читања белетристике и јачања језичких компетенција студената технике, а са намером да библиотека буде упориште креативног деловања и инспиративних пројеката, који ће привући и заинтересовати што више корисника и вратити их књизи, покренут је Клуб читалаца на Академији техничко-васпитачких струковних студија у Нишу. Кроз заједничке припреме књижевних вечери, организоване посете градским институцијама и културним догађајима, као и учествовањем у промотивним активностима Клуба, студенти су добили прилику да унапреде своје читалачке компетенције, изразе креативне, комуникационе и организационе вештине, тимски радећи, окупљени око заједничке вере у моћ књиге. Уз краћи осврт на значај читања и традицију читалачких клубова, као и на анкету спроведену међу студентима, овај рад сумира досадашње активности Клуба читалаца као пројекта који читање повезује с практичним активностима и развојем партнерстава.

КЉУЧНЕ РЕЧИ: књижевне вечери, књижевне радионице, Клуб читалаца АТВСС, читалачки клуб, читање.

Увод

Одсек Академије техничко-васпитачких струковних студија (АТВСС) у Нишу бави се образовањем студената из различитих инжењерских области, што подразумева изучавање великог броја

стручно-техничких предмета, мањи број општеобразовних предмета, и праксу која се обавља при компанијама са којима наша високошколска установа има потписане уговоре о сарадњи. Студенти одсека у Нишу имају могућност да преко Студентског парламента једном годишње учествују у Академијадама, што су квизови знања и спортска такмичења студената, али и да организују студентске манифестације попут бруцошијада и студентских излета. До марта месеца 2024. године на одсеку Академије у Нишу студентима није била понуђена ниједна секција као ваннаставна активност, уколико се изузме бесплатна настава руског и немачког језика која се пре пандемије спроводила у нашој институцији. Библиотека Одсека је идентификовала ту врсту недостатка и препознала да својим ресурсима и капацитетима може да допринесе укључивању студената у креативне радионице и пројекте, и тиме уједно допринесе културној едукацији и ресоцијализовању младих након периода дистанцираности због пандемије.

Читање „није важно само због усвајања нових знања, већ утиче на развој менталних процеса, ширења разноврсних идеја, јачање интелектуалних активности, увежбавање концентрације, ублажавање и елиминацију стреса, подстиче креативност и машту, доприноси развоју емпатије и усавршавању усменог и писменог изражавања”.¹ Имајући ово у виду, библиотека одсека Ниш иницирала је окружење у којем ће студенти моћи да усавршавају своје читалачке компетенције, да би им пружила прилику да се кроз различите активности и пројекте друже, креативно размишљају, развијају своје језичке вештине и комуникацијске способности. Поред стручних знања, комуникацијске способности су врло важна вештина када је реч о запошљавању и каријери, па је свако оспособљавање студената технике у том правцу од великог значаја, а посебно зато што релевантни предмети нису довољно заступљени у настави. Држање говора и састанака, представљање идејних решења, стручне презентације, писани извештаји, дневници о раду су само неки од примера где су језичке компетенције важне, а читањем литературе која није ускостручна појединац може да обогати свој речник, прошири спектар знања и стекне или ојача сигурност у изражавању. Установљено је да читаоци „боље оцењују и процењују, брже проналазе решења, имају већи ниво опште културе, боље владају речима, боље пишу, тачно формулишу речи и термине, лакше ступају у контакте, добри су са-

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А
Р

бр.
1,
год.
2025.

¹ Биљана Солеша, „Институционални и индивидуални оквири наставе књижевности као креатори читалачке (не)писмености”, *Наука без ираница. 5, Будућности без ираница* (Косовска Митровица: Филозофски факултет Универзитета у Приштини, 2018), 53.

говорници, самосталнији су у просуђивању и доношењу решења – то је ниво образованог и друштвено цењеног човека”.²

Клуб читалаца је покренут са циљем да на једном месту окупи све љубитеље књиге и уметности у оквиру установе, како би се створила платформа не само за даљи интелектуални, културни и духовни развој појединца, већ и да би се обогатио и унапредио културни живот саме установе, наставног и ненаставног особља, али и академске заједнице у локалној средини. Пројекат су покренуле библиотекарка школе Силвана Богићевић, дипломирани историчар, и Даница Милошевић, професорка енглеског језика и књижевности. Мисија је била пружити што више корисних садржаја, како би се студенти вратили књизи, читању, критичком разматрању и креативном изражавању. Идеја водиља била је да је читање белетристике, повратак библиотеци и зарањање у свет уметности потребно за раст сваког појединца и неопходна карика у процесу целоживотног учења и напредовања на менталном плану. Овим пројектом студенти технике су подстакнути да се у ери дигиталних технологија врате штампаној књизи, што је био изазов, а све у циљу формирања одговорних младих људи који ће наставити да негују значај библиотеке као институције и ризнице знања и бити активни читаоци и након завршетка студија. С обзиром на то да све више младих губи интересовање за књижевност, не усваја читалачке навике и окреће се дигиталном преносу информација, требало је пронаћи одговарајући приступ и подсетити их да препознају моћ књиге. Читање је требало представити као „незамениво искуство које одржава фокус појединца и омогућава развијање високог нивоа концентрације, нарочито у данашњем свету који се брзо мења, и где се стрпљење и дубина мисли и односа међу људима ретко могу срести”,³ будући да смо дубоко уроњени у свет технологије и отуђени једни од других.

Још су први отворени или полуотворени клубови читалаца, као демократичнији наследници аристократских књижевних салона, од свог формирања широм САД и Европе током, а нарочито крајем 18. и почетком 19. века,⁴ у складу с развитком инклузивнијих друштвено-политичких тенденција, били стецишта оних жељних друштвеног контакта, разговора и размене идеја и утисака, нових перспектива, као и „живих” извора информација о лите-

² Славица Јанковић, *Читаоци у гечкој библиотеци* (Београд: Задужбина Андрејевић, 2009), 37.

³ Бранка Арсовић, „Књига у савременом добу интернета”, *Корак библиотеке: часопис за културу и библиотечко-информациону делатност* бр. 3 (2018): 116.

⁴ David Peplow, *Talk about Books* (London et al.: Bloomsbury, 2016), 34–35.

ратури у најширем смислу. Представљали су, и још могу да представљају, кружоке људи склоних промишљању о прочитаном, у којима је било могуће и едуковати се онда када књиге нису биле распрострањене и када је образовање било доступно само привилегованој мањини, пре свега мушкарцима. Данас су могућности за учење много веће, али су клубови читалаца релевантнији него икада, будући да је читање активност у опадању, и у квантитативном и у квалитативном смислу. Клубови зато служе да окупе појединце (потенцијално) заинтересоване за читање и дискусију о прочитаном, који не морају нужно бити истомишљеници, љубитељи истог стила писања или истих аутора. Клубови нуде сигуран простор у којем је могуће дискутовати, упоређивати, допуњавати или кориговати своје доживљаје и утиске, изражавати критичке ставове и естетске афинитете у демократском духу, повезујући се са књижевним делом, а преко њега и са другим читаоцима. Поред пружања могућности за непосредно изражавање личног става, доприносе самопоптрђивању, самосвести и осећају аутономије, али и позиционирању чланова у оквиру колектива, стварањем осећаја припадности и колективне ангажованости. Стога су значајни не само са психолошког аспекта развоја личности у емотивном и менталном смислу, већ и у циљу интеграције појединаца у социјалне токове. Они постоје да би „хранили дух, пружали подршку и уточиште, омогућили размену и дали осећај сигурности, да би приступом који никада не угрожава створили осећај прихваћености и пријатности, уз толерацију и поштовање”.⁵

Припремно истраживање интересовања студената

Ради покретања Клуба читалаца на АТВСС, одсек Ниш, неопходно је било спровести анкету како би се испитали и утврдили афинитети студента када су у питању књижевни жанрови, књижевне форме (врсте) и националне књижевности, да би се програм Клуба адаптирао читалачким потребама својих чланова. Од самог почетка се водило рачуна о томе да се књижевни укус не намеће, већ да се следе преференције и очекивања студената, који су тиме добили и већу мотивацију да буду део овог новоформираног ко-

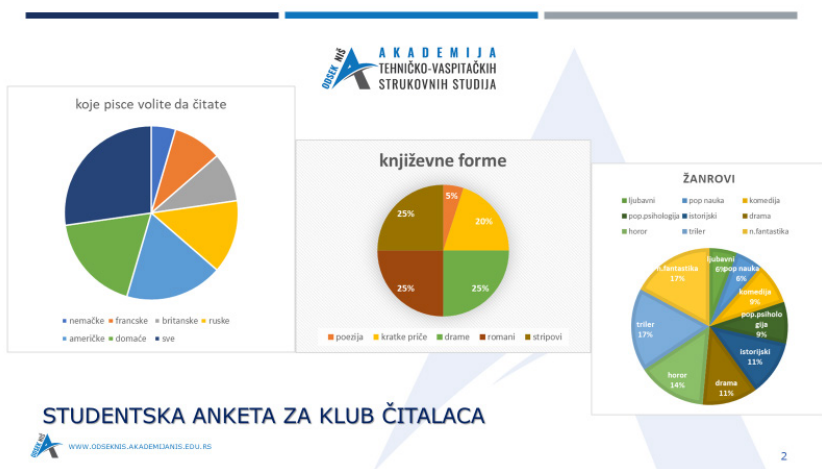
Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А
Р

⁵ Linsey Howie, “Speaking Subjects: Developing Identities in Women’s Reading Communities”, *Reading Communities from Salons to Cyberspace*, ed. DeNeil Rehberg Sedo (London: Palgrave MacMillan, 2011), 140–159. Бројна истраживања сведоче да је у клубовима читалаца / читалачким групама могуће развити снажну повезаност и блиске везе: Nathaniel Petrich, “Book Clubs: Conversations Inspiring Community”, i.e.: *inquiry in education* 7, 1 (2015), <http://digitalcommons.nl.edu/ie/vol7/iss1/4> (1. 6. 2025).

бр.
1,
год.
2025.

лектива. Треbalo je da ispitanici, pored književnih aфинитета, наведу и индивидуалне уметничке склоности и посебне вештине као што су певање, свирање инструмента, плес, цртање, креативно писање, сликање или креирање видео-садржаја. Ове информације биле су од значаја јер су, поред планираних књижевних радионица, на којима студенти имају могућност да анализирају књижевна дела и о њима дискутују из своје перспективе (пратећи или прилагођавајући смернице модератора као својеврсног ментора), предвиђене и друге активности које подразумевају изражавање креативних и уметничких потенцијала. Циљна група анкете били су бруцоши, како би ови студенти могли да развијају своје читалачке вештине током читавог трајања студија, као и да што више унапреде своје способности, бирајући корисну разоноду која може да окупира њихову пажњу кроз инспиративно дружење са вршњацима – колегама.

Од 130 анкетираних студената прве године на свим студијским програмима основних студија, за Клуб читалаца се пријавило њих 13, а највише оних са смера за Заштиту животне средине. Неколико старијих студената самоиницијативно се придружило, па је укупан број чланова на почетку био 18. Остали анкетирани студенти нису исказали спремност да буду чланови Клуба, али се на основу анализе њихових одговора могло закључити да међу њима има спорадичних читалаца, који су такође првенствено заинтересовани за читање романа, кратких прича и стрипова из домена научне-фантастике, трилера и хорора, како домаћих, тако и страних аутора, а пре свега америчких и руских писаца. Према

Слика 1: Графички приказ дела резултата анкете спроведене међу студентима прве године АТВСС у Нишу 2024. године

томе, установљена је репрезентативност афинитета чланова Клуба читалаца, односно да њихов укус одговара доминантном читалачком укусу читаве генерације. Препознато је да ће догађаји које Клуб организује или реализује имати шири значај, као и релативно велики утицај и општекорисну едукативну улогу.

Истовремено са формирањем Клуба читалаца, отворене су странице на Фејсбуку и Инстаграму, како би и они који нису чланови Клуба могли да испрате све што их занима од садржаја. Од велике важности је било да Клуб буде видљив на друштвеним мрежама, јер је било потребно упознати и ширу јавност са нашим радом, како бисмо привукли и укључили што већи број партнера у наше пројекте. Креирана је и мејлинг листа, као и канал преко платформе Тимс, за што лакшу координацију активности групе и комуникацију библиотекарки са члановима Клуба. Новости везане за Клуб читалаца редовно су се објављивале и на званичном сајту АТВСС, одсек Ниш, па је рад библиотеке био у потпуности транспарентан што се тиче овог сегмента пословања.

Активности Клуба читалаца као пример добре праксе

Прва радионица Клуба читалаца на АТВСС, Одсек Ниш, била је оријентисана ка упознавању чланова Клуба, али преко књижевности, читањем кратких форми, односно илустрованих књига једног домаћег и једног страног аутора. Студенти су на лицу места интерпретирали књиге *Сања Моме Капора*, *Чији сам ја комадић?*, *Добро дрво* и *Комадић који недостаје* Шела Силверстејна. Ова дела су сродног карактера будући да разматрају међуљудске односе, љубавне дилеме, а баве се и преиспитивањем сопствене личности и сопствених потенцијала за успостављање смислених релација са другима у свету отуђености од других бића, као и од саме природе, што је кореспондирало са потребом студената да обрађују дела из области популарне психологије. Студенти су овом приликом одгледали и видео-материјале са Јутјуба који приказују споменуте књиге у целости, што је побудило велику пажњу и подстакло их да врло надахнуто учествују у аматерској књижевној критици споменутих дела. Том приликом се вежбало и изражајно читање наглас, одломака из штампаних верзија књига, у циљу ослобађања за јавни наступ, који је ускоро уследио. Тако смо симболично и скоро неосетно прешли са дигиталних медија у реалан свет библиотеке, отварањем корица нових књига са полице, а студенте смо подсетили да је важно комуницирати уживо и изражавати своје ставове,

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А
Р

бр.
1,
год.
2025.

мишљења и осећања у колективу, при чему је битна како вербална тако и невербална размена информација.

Друга радионица је имала за циљ припрему студената за прво књижевно вече заказано за 9. април 2024. године на АТВСС, одсек Ниш. Гост прве књижевне вечери био је награђивани нишки писац епске и научне фантастике Милош Петковић. Студентима су подељене различите књиге овог аутора за читање код куће, а од њих се очекивало да о прочитаном поднесу краћи извештај пред читавим клубом, како би се сви чланови што боље упознали са стваралаштвом овог писца, уједно размењујући утиске, оцене и мишљења у вези са различитим делима. Осим тога, чланови Клуба су добили задатак да осмисле занимљива, необична питања која ће писцу поставити током књижевне вечери. Као домаћини догађаја, били су задужени и за техничко-сценску подршку, тако да су припремили презентацију са основним биографским подацима о писцу, као и музичку пратњу на гитари, свирајући неке од хитова групе Кербер, којом се аутор бавио у једној од својих књига. На овај начин су били подстакнути да употребе не само техничке већ и уметничке вештине, али и да пораде на свом јавном наступу. Тада је изнет предлог за сарадњу између АТВСС, одсек Ниш и организационог одбора Конвенције фантастике, чији је Петковић уметнички директор, што је резултирало посетом чланова Клуба читалаца овом фестивалу, током маја месеца 2024, али и логистичко-техничком подршком наше институције овој значајној културној манифестацији. Тако је ово књижевно вече студентима отворило нове могућности у области едукације и забаве, али и означило почетак сарадње образовне установе са организационим одбором фестивала, која је настављена и у 2025. години, нашим још озбиљнијим ангажовањем и учешћем.

Пошто су заједнички проценили и прокоментарисали књижевно вече које су организовали, како би се следећи догађај овог типа организовао на још бољи начин, на трећој радионици студенти су добили креативни задатак у циљу унапређења вештине писања, који се састојао у дорађивању познате басне, а од њих се очекивало да измене њен крај и наравоученије. За студенте је рад на басни био изазован и инспиративан задатак који су одушевљено прихватили, смишљајући и бележећи варијације на задату тему. Овај задатак је заправо била припрема за радионицу креативног писања Јасминке Петровић, која је позвана недељу дана пре почетка 6. Конвенције фантастике у Нишу да најави догађај. Чланови Клуба читалаца већ су били упознати са радом Јасминке Петровић, па су 9. маја 2024. у Нишком културном центру спремно испратили њен стваралачки

процес у оквиру радионице „ЗмајКОН кад смо научили да летимо”. Неки од студената су чак поделили одломке својих текстова и том приликом добили корисне савете и смернице, па их је овај догађај подстакао да даље развијају своје писмено изражавање.

Организовано учешће чланова Клуба читалаца у разноврсним трибинским, радионичарским и другим програмима, реализованим у оквиру Конвенције фантастике 2024. и 2025. године, студентима је пружио низ занимљивих искустава и прилика да испрате трендове у овој области, будући да су епска и научна фантастика високо рангиране на листи њихових читалачких приоритета.

Установљени метод рада Клуба, који подразумева радионице фокусиране на заједничке припреме књижевних вечери, посвећених значајним нишким ауторима и представљању вредних нових наслова, које потом студенти и реализују, показао се као довољно инспиративан и мотивишући. Поред тога, Клуб читалаца је посетио и две значајне локације специјалним поводима, укључивши у свој програм и друге установе. На Дан студената, 4. априла 2024. године, чланови Клуба су посетили библиотеку Народног музеја у Нишу, иначе затворену за ширу јавност. Том приликом узајамно су дониране књиге, па је библиотека АТВСС у Нишу постала богатија за значајне наслове из области грађевине и архитектуре, за коју је студијски програм недавно акредитован, па је потреба за проширивањем литературе заиста велика. Друга значајна прилика била је посета одсеку АТВСС у Пироту, где су чланови Клуба читалаца, између осталог, одгледали и представу коју су припремили студенти који се школују за васпитаче, размењујући с колегама креативна искустава. Приликом посете Пироту, чланови Клуба читалаца су обишли Момчилов град, односно пиротску тврђаву, значајну историјску знаменитост, што је била њихова посебна жеља јер су у романима Дејана Стојиљковића, једног од аутора чије су књижевно вече припремили и водили, читали о овом локалитету и историјским догађајима везаним за њега. То је показатељ да радионице и књижевне вечери заиста могу да имају ефекта на њихова интересовања и да су код њих побудиле знатижељу, односно да је читање књига код њих подстакло машту и створило жељу да даље истражују и испитују могућности око себе. Стога није претерано поновити: „Читајући, они поново освајају свет, јер дато претварају у вредност”.⁶

У циљу продужетка успешног рада Клуба читалаца, на почетку академске 2024/2025. године спроведена је нова анкета међу бруцошима, те се Клубу читалаца прикључило десет нових чланова. Нова анкета је показала сличне резултате као и претходна. И

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А
Р

бр.
1,
год.
2025.

⁶ Жарка Свирчев, „Сартрова концепција читања и читаоца”, *Поља* бр. 484 (2013): 65.

даље су најчитанији домаћи и амерички писци, студенти преферирају трилер, научну фантастику, хорор и популарну психологију. С друге стране, поезија је враћена на мапу читалачких интересовања. Ова промена је евидентирана као појачано интересовање студената за поезију и биће посебно уважена и сагледана, а може се објаснити на основу осталих података из анкете, који указују на то да испитани студенти и сами доста пишу, и то пре свега поезију, кратке приче и блогове.

Уз помоћ нових чланова Клуба, 19. новембра 2024. године, организован је нови књижевни догађај, реализован у сарадњи са Универзитетском библиотеком „Никола Тесла” у Нишу. Реч је о разговору са Мирком Марковићем, писцем, публицистом, библиотекарком и новинаром из Београда, који је представио збирку прича *Лајковачком џрујом*. Ова збирка је својеврстан омаж писцу Радовану Белом Марковићу, аутору романа *Лајковачка џруја*. Стога су студенти мастер студија са студијског програма *Друмски саобраћај и џрансијорџ* припремили прикладну презентацију и текстове о изградњи пруга, чувеним железничким линијама и возовима. На тај начин смо повезали струку и књижевност, што је оставило посебан утисак на студенте присутне у публици, а томе је допринео и инспиративан уводни говор доцента Адама Софронијевића о значају читања, путовања и железнице у Србији.

Како би се дијапазон студентских искустава у вези с књигом и читањем проширио, Клуб читалаца је крајем новембра 2024. укључен и у рад Академијине библиотеке на Сајму књига у Нишу, представљајући публици издавачку делатност и друге активности и потенцијале Академије. Све наведене активности захтевале су добру логистику и комуникацију, набавку литературе, упућивање студената у материју, рад на књижевним текстовима, припрему програма, ангажовање модератора, развијање концепата, кореспонденцију са учесницима, организацију догађаја, добру поделу радних задатака, оглашавање на друштвеним мрежама, ажурирање информација. У овом процесу, комуникација између библиотекара, професора и студената била је од пресудног значаја, а добром тимском раду допринео је и детаљан акциони план са јасно дефинисаним циљевима, роковима за реализацију и потенцијалним ометајућим факторима. Тај план је испуњен готово у потпуности, уз минимална одступања, што је показало да је ова мала, али ентузијастична група студената озбиљно схватила улогу чланова Клуба, уживала у задацима и максимално се посветила њиховој реализацији, како на своју добит, тако и на опште задовољство запослених у колективу. С друге стране, својим иновацијама библиотека је показала да

може да буде генератор креативних идеја, покретач промена, место забаве и активног провођења слободног времена и, истовремено, место за рад, релаксирајуће учење и комуникацију, јер је успела да мотивише и инспирише своје кориснике и понуди неке сасвим нове садржаје.⁷

Клуб није био активан од децембра до средине маја 2025. године услед друштвених збивања, али је радио на својој видљивости креирањем апликације преко које се олакшава претрага бележнице по жанровима. Чланови Клуба су се поново окупили за 7. Конвенцију фантастике „Змајкон“, а свој допринос су дали на штанду Академије у склопу Базара фантастике, где су уз сувенире, који су, као и претходне године, специјално за ову прилику израђени на це-ен-це машинама и 3Д штампачима у нашим лабораторијама, промовисали и рад наше институције.

Закључак

Клуб читалаца је од свог оснивања тежио ка томе да афирмише локалне писце и уметнике, како бисмо наше студенте што ближе и боље упознали са њиховим радом, и омогућили им непосредан контакт, као и континуирано праћење градских дешавања у која су нишки ствараоци укључени. Такође, за рад наше библиотеке и Клуба читалаца, изузетно је важна добра сарадња са локалном заједницом и значајним градским установама, организацијама и удружењима, укључујући и сарадњу са библиотекарицама на територији Града Ниша, првенствено са запосленима у Универзитетској библиотеци у Нишу, која нам је помогла око набавке литературе и кроз стручне консултације усмерила нас у реализацији активности. Сви ови догађаји су истовремено допринели афирмацији наше библиотеке, али и својеврсној промоцији АТВСС, одсек Ниш, која је кроз ове акције приказала своје потенцијале у једном новом светлу и скренула пажњу на оно што ради изузетно добро и квалитетно већ скоро пола века у домену високог образовања.

Свакако, наше настојање и надаље биће да студенти стално имају нове читалачке изазове, да уживају у књижевности, али и да прате културна дешавања и учествују у њима, како би што више радили на свом даљем описмењавању и образовању. Циљ је подстаћи их да што више читају, али и да критички и креативно размишљају. „Разумевање света је немогуће без читања, а читање је у

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А
Р

бр.
1,
год.
2025.

⁷ Ана Дуковић, Мирјана Радовановић Пејовић и Јасмина Луковић, „Школске и јавне библиотеке у дијалогу за промене-сви на добитку“, у *Мале библиотеке у великом дијалогу за промене: зборник радова XVI међународне конференције БДС*, ур. Гордана Ђилас (Београд: Народна библиотека Србије, 2019), 158.

функцији развоја мисаоног бића и друштва”⁸. Свакако, могућност да се књига повеже са позориштем, филмом и музиком само може да продуби аналитичке и уметничке способности, па ће акценат у наредном периоду бити стављен на реализацију пројеката који су интердисциплинарног карактера. Свака досадашња акција јесте резултирала неким новим обликом сарадње и новим активностима за студенте, што упућује на то да рад Клуба наилази на добар одјек и да јесте одрживог карактера. Активности су се логично и смислено надовезивале једна на другу, следећи све време потребе и интересовања студената, што је већ у овом тренутку створило добру основу за даље напредовање и надограђивање библиотеке, Клуба читалаца и свих младих људи укључених у пројекат, као и међусобну дугорочну сарадњу.

Поред тога, захваљујући оснивању Клуба читалаца, библиотека одсека Ниш обогатила је свој фонд белетристике, између осталог и поклоном Народне библиотеке Србије. Овај фонд је због природе наше образовне институције поприлично лимитиран, с обзиром на то да је акценат на стручним, техничким књигама, неопходним за школовање инжењера. Међутим, имајући у виду значај књиге као медија за развој опште културе, наш циљ јесте да обogaђујемо не само фонд стручне литературе, већ и да набављамо што више актуелних наслова из домена *леје књижевности*.

Када говоримо о значају и ефектима Клуба читалаца, треба додати да су професори Академије и студенти који нису чланови Клуба, након књижевних вечери почели чешће да посећују библиотеку, користе њене услуге, траже наслове аутора који су нас посетили, донирају своје књиге библиотеци, али и да дају предлоге за гостовање и организацију нових књижевних вечери. Многи су почели међусобно да размењују литературу, али и да исказују спремност да се прикључе припреми догађаја пружањем техничке подршке. Рад Клуба је свакако скренуо пажњу, а позитивни коментари су путокази и показатељ да се треба кретати у већ задатом правцу. Иако је реч о малој, ускостручној библиотечин са претежно научно-техничком грађом, испоставило се да је могуће изаћи из задатих оквира, учинити библиотеку примамљивим местом за кориснике, пружити услуге које су у датој средини иновативне и покренути низ књижевних и културних догађаја са дугорочном и одрживом визијом. Ефекти су видљиви не смо у радном окружењу већ, све више, и изван институције, као скроман допринос култури града.

⁸ Јелена Подгорац Јовановић, Биљана Богојевић, „Књиге у шаке! Читање је здраво: истраживање читања коде деце”, у *Деца и млади – библиотеке за нове генерације: зборник радова*, ур. Виолета Стојменовић (Београд: Заједница матичних библиотека, 2023), 64.

Literatura:

1. Arsović, Branka. „Knjiga u savremenom dobu interneta”, *Korak biblioteke: časopis za kulturu i bibliotečko-informacionu delatnost* br. 3 (2018): 116. (na ćirilici)
2. Duković, Ana, Mirjana Radovanović Pejović i Jasmina Luković. „Školske i javne biblioteke u dijalogu za promene-svi na dobitku”. U *Male biblioteke u velikom dijalogu za promene: zbornik radova XVI međunarodne konferencije BDS*. Urednica Gordana Đilas, 157-171. Beograd: Narodna biblioteka Srbije, 2019. (na ćirilici)
3. Janković, Slavica. „Čitaoci u dečijoj biblioteci”. Beograd: Zadužbina Andrejević, 2009. (na ćirilici)
4. Peplow, David. *Talk About Books: A Study of Reading Groups*. London et al.: Bloomsbury, 2016.
5. Petrich, Nathaniel. “Book Clubs: Conversations Inspiring Community”. *i.e.: inquiry in education* 7, 1 (2015). <http://digitalcommons.nl.edu/ie/vol7/iss1/4> (1. 6. 2025).
6. Podgorac Jovanović, Jelena, Biljana Bogojević. „Knjige u šake! Čitanje je zdravo: istraživanje čitanja kode dece”. U *Deca i mladi – biblioteke za nove generacije: zbornik radova*. Urednica Violeta Stojmenović. Beograd: Zajednica matičnih biblioteka Srbije, 2023. (na ćirilici)
7. Svirčev, Žarka. „Sartrova koncepcija čitanja i čitaoca”, *Polja* br. 484 (novembar–decembar 2013): 64-72. <https://polja.rs/2013/484/> (preuzeto 20. 5. 2024). (na ćirilici)
8. Soleša, Biljana. „Institucionalni i individualni okviri nastave književnosti kao kreatori čitalačke ne(pismenosti)”. *Nauka bez granica*. 5, *Budućnost bez granica*. 51-73. Kosovska Mitrovica: Filozofski fakultet Univerziteta u Prištini, 2018. (na ćirilici)
9. Howie Linsey “Speaking Subjects: Developing Identities in Women’s Reading Communities”. *Reading Communities from Salons to Cyberspace*, ed. DeNeil Rehberg Sedo, 140–159. London: Palgrave MacMillan, 2011.

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А
Р

бр.
1,
год.
2025.

Danica B. Milošević

danica.milosevic@akademijanis.edu.rs

Silvana Bogićević

silvana.bogicevic@akademijanis.edu.rs

Marija Mitić

marija.mitic@akademijanis.edu.rs

Academy of Applied Technical and Preschool Studies, Niš
Department

THE READERS' CLUB AT AN ACADEMIC LIBRARY

SUMMARY: This paper details the establishment and activities of a Readers' Club at the Academy of Applied Technical and and Preschool Studies in Niš. The club aims to promote fiction reading, enhance language competencies among technical students, and position the library as a hub for creative and engaging projects. Through collaborative literary evenings, visits to local cultural institutions, and participation in promotional activities, students improve their reading and develop their creative, communication, and organizational skills, all while sharing a belief in the power of books. The paper provides a concise overview of the importance of reading and the tradition of readers' clubs, presents findings from a student survey, and summarizes the club's activities to date. This initiative, driven by the enthusiasm of librarians, language and literature professors, and inspired students, successfully links reading with practical engagement and fosters meaningful partnerships.

KEYWORDS: reading, literary evenings, literary workshops, Readers' Club of AATPS, reading club, fiction, student engagement.

Примљено: 5. јануара 2025.

Прихваћено: 5. јуна 2025.